

Leshodu la menko

E phetwa hape ke Joanne Bloch
Ditshwantsho ka Mieke van der Merwe

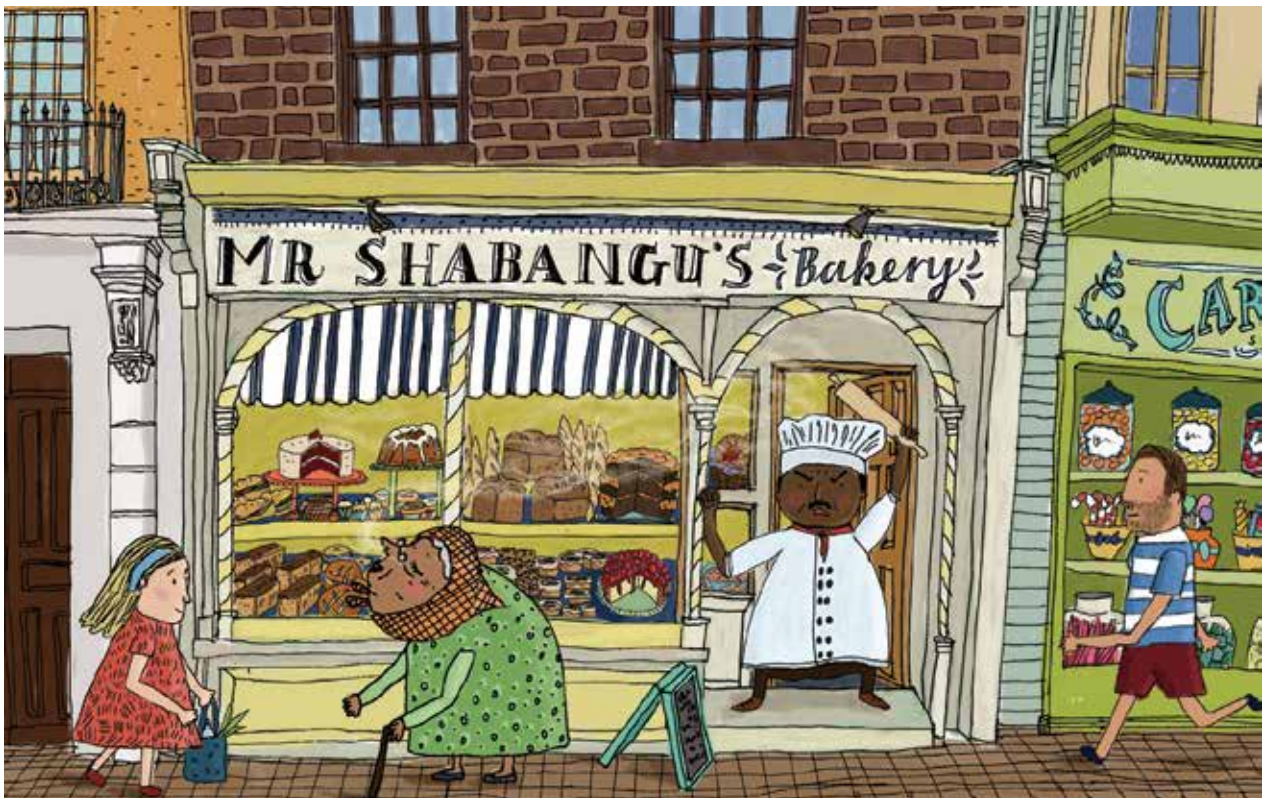
Ntate Shabangu e ne e le ralebaka ya ipabolang toropong ya habo. Hoseng ho hong le ho hong o ne a di raha ka hora ya bone ho duba hlama ya dibanse, dikuku le dibisekiti tse neng di tumme haholo. Ha ho otlala hora ya borobedi batho ba toropo eo ba ne ba se ba feta lebakeng la hae ha ba ya mosebetsing le sekolong. Ka nako ena dikuku le dibanse di ne di se di tla butswa, mme ho ne ho tswa monko o monate haholo ka difensetere tsa lebaka. Batho ba bangata ba ne ba kena lebakeng leo ho ya reka thahameso (dijo tsa hoseng) ya bona. Ntate Shabangu o ne a bobotheha ha a ba sheba a ntse a ba neeletsa dibanse tsa sinamone tse foreshe tse hlabosang, le dibisekiti tse futhumetseng tse mmala wa gauta tse neng di tumme haholo torotswaneng eo.

Empa batho ba bang ba ne ba se lehlohonolo hakaalo. Hobane ba ne ba na le tjelete e nyane, batho ba futsanehileng ba torotswaneng eo ba ne ba sa kgone ho reka dife kapa dife tsa dibanse, dikuku le dibisekiti tse latswehang. Seo ba neng ba ka se etsa feela e ne e le ho natefelwa ke menko e monate e neng e tswa ka difensetere tsa lebaka. Ha Ntate Shabangu a bona batho bana ba ntse ba fofonela moyo o haufi le lebaka la hae, o ile a halefa

haholo. “Ba ka reng ho fofonela menko ya ka e monate!” a bua a le mong a halefile. “Eo ke menko YA KA. Ke nna ke e entseng, kahoo ke ya ka! Haeba batho ba batla ho fofonela menko ya ka e monate, ba lokela ho e lefella!” O ne a hemesela a bile a hlakola mofufutso phatleng ya hae, pele a kgutlela setofong sa hae ho ya baka bohobe le dirolo tse ding bakeng sa bareki ba nako ya dijo tsa motsheare.

Mosadimoholo e mong o ne a hlile a rata menko e neng e etswa fensetereng ya lebaka hoseng ho hong le ho hong. Enwa e ne e le MaShange ya neng a robala setulong sa banka se pakeng bosiu bo bong le bo bong. Dibeke tse mmalwa pele ho moo, motho ya mosa o ne a ile a mo fa tjhelete ya ho ithekela banse ya sinamone. O ne a ile a nka banse eo a ya le yona pakeng mme a e ja butle, a ntse a itatswa dipounama, mme a arolelana mafoforetsane a ho qetela le dinonyana. Kamora moo, leha mosadimoholo enwa a ne a se na tjhelete e lekaneng ho reka thahameso, o ne a hopola banse ela e monate. Kahoo hoseng ho hong le ho hong o ne a tsamaya butle ho ya feta lebakeng la Ntate Shabangu, a ntse a fofonela moyeng mme a bososela ha monatjana ka lebaka la monko o dutlisang mathe.

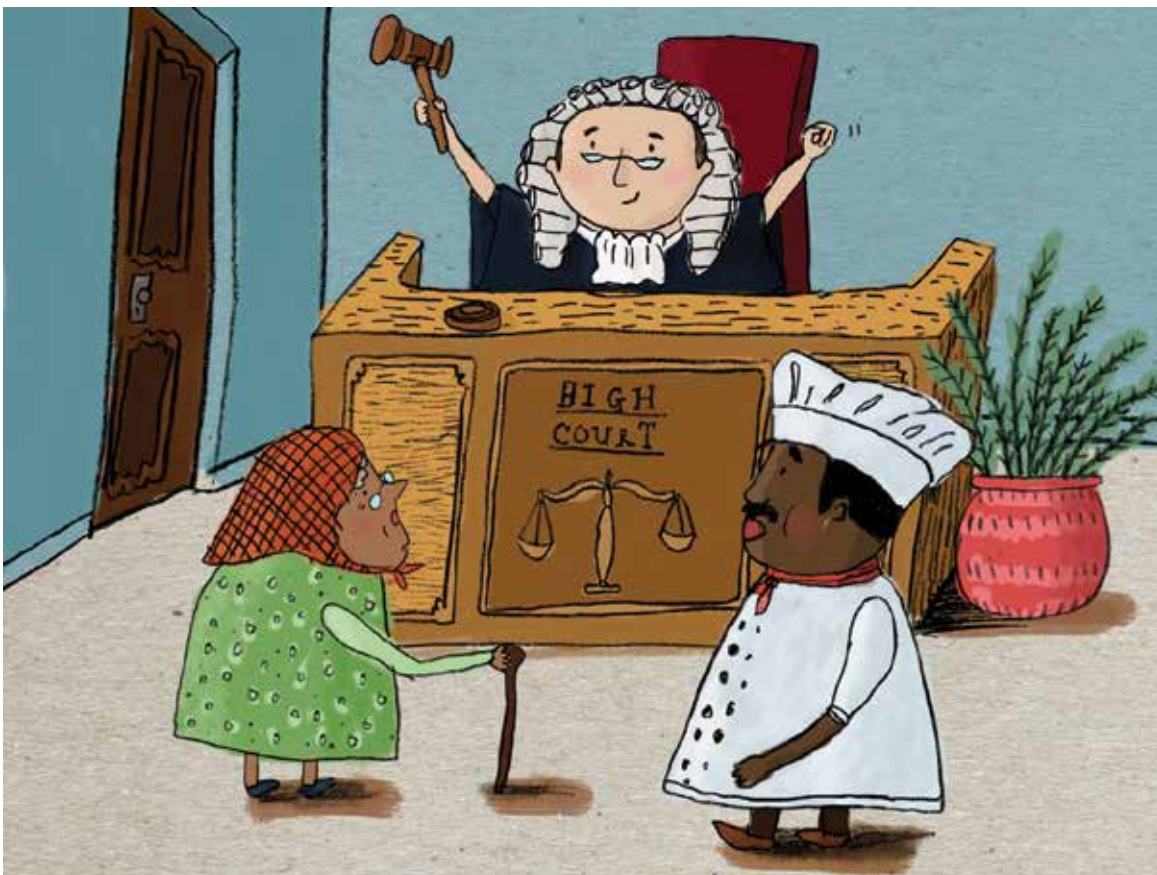
Tlwaelo ena e ntjha ya MaShange e ne e halefisa ralebaka eo haholo. Ha matsatsi a ntse a feta, o ne a ntse a eketsa ho mo kgenela. Qetellong, hoseng ho hong ho ne ho foka moya mme o ne a hlile a sa thaba, a tswa a potlakile ka lebakeng la hae mme a phamola mosadimoholo eo ka sephaka.

“Hobaneng o utswa menko ya ka?” a omana jwalo. “Ha o letho wena, o leshodu feela la menko!” A hlakola matsoho a hae forosekotong ya hae, yaba o a e hlobola mme a e lahlela ka hara lebaka. “Sala o hlokometse lebaka!” a hoeletsa mothusi wa hae. “Kajeno ke tsatsi la ho qetela mosadimoholo enwa ya manganga a utswa menko ya ka!” Yaba ka mantswe ana, o hula MaShange o mo isa kgotla ho ya bona Moahlodi Ngwenya.

Moahlodi o ne a dutse deskeng ya hae e kgolo e benyang ha ralebaka a kena a tatile, a hula MaShange ya neng a thothomela a shebahala a ferekane. “Dumelang,” ha rialo moahlodi ka lentswe la hae le tebileng, empa Ntate Shabangu o ne a kgenne hoo a sa kang a mo dumedisa.

“Mohlomphehi,” ha rialo Ntate Shabangu ka mabefi, “ke batla toka! Ke rata ho qosa mosadi enwa. Tsatsi le leng le le leng dibekeng tse tharo tse fetileng, o dula a ntse a feta lebakeng la ka hoseng ha menko ya ka e monate e nkga haholo, ebe o a e utswa. Ke leshodu. Ke batla hore a lefiswe bakeng sa menko eo!”

Moahlodi a ngwaya hlooho ya hae e kgolo e lefatla metsotswana e se mekae. Yaba o thetha sehohlola. “Ho a utlwahala,” a rialo ho ralebaka. “Toka e tla etsuwa.” Yaba o sheba MaShange. “O na le bokae ho wena moo, Mme?” a botsa jwalo.

“Diranta tse pedi feela, Mohlomphehi,” MaShange a araba ka bohwelea.

“Ho lokile,” ha rialo moahlodi, “Ke kopa o e tlise kwano.”

Yaba MaShange o kenya letsoho ka pokothong ya jeresi ya hae e marantha ka boikokobetso, a ntsha diranta tse pedi tsa tshepe. A di nea moahlodi. A di nka mme a mo leboha ka boikokobetso. Yaba o tsukutla dikhoine tseo ka hara letsoho la hae le leholo, hore di etse modumo ha di otlana.

“Kahlolo ya ka ke ena,” a rialo ho ralebaka. “Kotlo e lokela ho lekana le molato. Kahoo modumo ona wa tjhelete ya MaShange ke tefo eo o tla e fumana bakeng sa menko eo a e utswitseng. Jwale le be le letsatsi le monate.”

Ralebaka a shebahala a tebisitse monahano. Jwale, ha a elellwa hore o entse bowatla, a reteleha butle mme a tswa a tsamaya. Moahlodi a bososela ka mosa a shebile MaShange, mme a mo nea tjhelete ya hae. “Jwale, Mofumahadi,” a rialo a ntsha mokotlana wa pampiri e sootho potlolomenteng ya hae, “na o ka lakatsa ho ja thahameso le nna? Dibanse tsena di ntse di futhumetse – ke di rekile nakong ya hora le halofo e fetileng.”

IQAPELE!

- Taka setshwantsho sa Mong Shabangu le lebaka la hae le menko e monate e tswang ho lona. Kapa, o etse phousetara o bapatsa tseo
- Mong Shabangu a di bakang le ho di rekisa. Taka eng kapa eng e monate eo o nahanang hore o lokela ho e rekisa, mme o ngole lebitso le theko ya ntho ka nngwe.

Leshodu la menko

E phetwa hape ke Joanne Bloch • Ditshwantsho ka Mieke van der Merwe

Setshwantsho

Toroya setshwantsho sa Ntate Shabangu le beikhare ya hae ka menko e monate e tswang ho yona.

Ho bala

Batla mantswa! Fumana mantswa kapa dipolelwana tsena paleng mme o fumane seo lentswe ka leng kapa polelwana ka nngwe e se hlalosing: halefile, a sa thaba, manganga, ferekane, monate, pele, mmala wa gauta, ntjha, marantha, benyang.

Ho ngola

Etsa phousetara e bapatsang seo Ntate Shabangu a se bakang le ho se rekisa. Toroya ntho efe kapa efe e monate eo o nahanang hore o lokela ho e rekisa. Ngola lebitso la ntho e nngwe le e nngwe le theko ya tsona.

Mosebetsi wa matsoho

Sebedisa hlama ya ho bapala kapa letsopa ho etsa dibanse, dikukusi le dibisekiti tse monate tsa beikhareng ya Ntate Shabangu.

Tshebetso

Etsa tlaleho ya ditaba tsa TV mabapi le se etsahetseng paleng ena. Kenyelletsa dipuisano tse kgutshwane le Ntate Shabangu, MaShange le moahlodi e le karolo ya tlaleho ena ya ditaba.

